

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького

Кафедра: Клінічної фармації, фармакоterapiї та медичної стандартизації

Завідувач кафедри: доктор медичних наук, професор А.Б. Зіменковський

**ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
"Клінічна фармакологія"**

Прізвище, ім'я, по батькові студента _____

Факультет: фармацевтичний (клінічна фармація)

Курс _____ Група _____

База практики _____

Львів-201__ р.

Студент

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові)

проходить виробничу практику з клінічної фармакології на базі _____

_____ (назва закладу охорони здоров'я)

у _____ (місто, область)

Терміни практики: з _____._____ до _____._____ 201 р.

Керівник виробничої практики від кафедри _____ (посада, ПІП, підпис)

Керівник практики від лікувального закладу _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Безпосередній керівник практики від лікувального закладу _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

Студент прибув " ____ " _____ 201 __ р. вибув " ____ " _____ 201 __ р.

Підпис відповідальної особи _____

М.П.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виробнича практика з клінічної фармакології для студентів клінічних провізорів (очна форма навчання) проводиться на 4 курсі. Обсяг виробничої практики з клінічної фармакології становить 3 кредити / 108 год. (2 тижні).

Виконання програми практики з клінічної фармакології передбачає набуття студентами професійного досвіду на базі відділень стаціонарних закладів охорони здоров'я (ЗОЗ). Студенти працюють по 6 годин щоденно впродовж 10 робочих днів, у вільний від роботи час виконують самостійну роботу. Безпосередніми керівниками практики студентів є лікарі відділення стаціонарних ЗОЗ.

Студент до відбуття на практику повинен отримати інструктаж керівника практики від кафедри і отримати програму та щоденник практики; направлення на практику.

Студент, прибувши у ЗОЗ, повинен подати керівникові від бази щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки, уточнити план проходження практики.

Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку ЗОЗ.

Звіт про практику студент складає відповідно до календарного графіка проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від університету та від ЗОЗ.

Виробнича практика з клінічної фармакології оцінюється за ранжованою шкалою й враховується при призначенні стипендії нарівні з іншими дисциплінами навчального плану.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, отримав незадовільну оцінку і не ліквідував академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховується з Університету.

Мета виробничої практики з клінічної фармакології: закріплення знань та практичних навичок із клінічної фармакології, необхідних клінічному провізору для виконання професійних обов'язків.

Кінцеві цілі виробничої практики з клінічної фармакології:

–застосування набутих знань з клінічної фармакології у практичній діяльності;

–набуття навичок здійснення моніторингу безпеки та ефективності лікарських засобів (ЛЗ);

–набуття навичок виявлення, вирішення та попередження реальних та потенційних ліко-пов'язаних проблем;

–застосування на практиці знань щодо класифікації ЛЗ відповідно до фармакотерапевтичних груп при роботі з опрацювання та перегляду локального формуляру.

Конкретні цілі виробничої практики з клінічної фармакології:

- вміти обирати достовірні джерела інформації про ЛЗ;
- здійснювати моніторинг безпеки та ефективності ЛЗ;
- виявляти ліко-пов'язані проблеми;
- вирішувати та попереджувати ліко-пов'язані проблеми;
- інформувати про випадки побічних реакцій ЛЗ методом спонтанних повідомлень;
- застосовувати знання з класифікації ЛЗ при опрацюванні та перегляді локального формуляру;
- виконувати правила охорони праці та техніки безпеки.

ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ з/п	Тема	К-ть днів (годин)	Дата	Відмітка про зарахуван ня	Підпис безпосер. керівника практики
1.	Ознайомлення з роботою відділення ЗОЗ стаціонарного типу та веденням медичної документації.	0,5 (3)			
2.	Систематизація інформації, наведеної у листках лікарських призначень.	1 (6)			
3.	Проведення моніторингу безпеки та ефективності фармакотерапії за листками лікарських призначень. Виявлення побічних реакцій ЛЗ.	2 (12)			
4.	Ідентифікація потенційних лікових взаємодій у листках лікарських призначень. Оцінка можливих наслідків одночасного застосування кількох ЛЗ.	2 (12)			
5.	Формування елементів фармацевтичної опіки, скерованої на пацієнта, лікаря та середній медичний персонал.	2 (12)			
6.	Опрацювання формулярного переліку ліків, необхідних для надання медичної допомоги пацієнтам із діагнозами, зазначеними у аналізованих листках лікарських призначень за фармакотерапевтичними групами. Підсумковий контроль.	2,5 (13+2)			
	Всього	10 (60)			

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Перелік практичних навиків якими має оволодіти студент 4 курсу фармацевтичного факультету при проходженні виробничої практики з клінічної фармакології:

1. Вміння користуватися Державним реєстром ЛЗ України.
2. Вміння користуватися Державним формуляром ЛЗ.
3. Здійснення експертизи фармакотерапевтичних призначень відповідно до особливостей застосування ЛЗ.
4. Виявлення потенційних взаємодій між ліками у листках лікарських призначень.
5. Оцінка можливих наслідків потенційних взаємодій між ЛЗ у листках лікарських призначень.
6. Визначення коректності дозування ЛЗ у листках лікарських призначень з урахуванням віку пацієнта, основної та супутньої патології.
7. Визначення відповідності тривалості застосування ЛЗ у листках лікарських призначень вимогам належної клінічної практики.
8. Визначення коректності шляху введення ліків у листках лікарських призначень.
9. Виявлення випадків застосування ЛЗ у листках лікарських призначень, незважаючи на наявність протипоказань.
10. Виявлення випадків не призначення ЛЗ за наявності чітких показань у листках лікарських призначень.
11. Встановлення раціональності застосування ЛЗ у листках лікарських призначень з огляду на діяльність формулярної системи.
12. Встановлення відповідності показань та доцільності призначення ліків у листках лікарських призначень.
13. Встановлення випадків одночасного застосування ЛЗ, що належать до 1 фармакотерапевтичної групи ліків або містять аналогічну діючу речовину у листках лікарських призначень.
14. Надання фармацевтичної опіки, скерованої на пацієнта.
15. Надання фармацевтичної опіки, скерованої на лікаря.
16. Надання фармацевтичної опіки, скерованої на середній медичний персонал.
17. Вміння формулювати висновок щодо раціональності фармакотерапії за результатами аналізу листків лікарських призначень.
18. Оцінка та аналіз випадків виникнення побічних реакцій ЛЗ.
19. Інформування про випадки виникнення побічних реакцій ЛЗ методом спонтанних повідомлень.
20. Укладання локального формуляру ліків за фармакотерапевтичними групами ЛЗ із врахуванням вимог чинної нормативно-правової бази.

Програма виробничої практики передбачає виконання студентами

індивідуального завдання, що складається з 3 частин (див. ДОДАТОК 1).

Критерії оцінювання практичних навичок студента:

- «6 балів» – завдання повністю виконане;
- «4,8 бали» – завдання виконане з помилкою, яку студент зміг виправити самостійно;
- «3,6 бали» – завдання виконане з помилкою, яку студент не зміг виправити (помилку виправив керівник практики);
- «0 балів» – завдання не виконане.

ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ

№ з/п	Перелік практичних навичок	Бали				Дата складання	Підпис безпос. керівника практики
		☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
1.	Вміння користуватися Державним реєстром ЛЗ України	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
2.	Вміння користуватися Державним формуляром ЛЗ	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
3.	Здійснення експертизи фармакотерапевтичних призначень відповідно до особливостей застосування ЛЗ	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
4.	Виявлення потенційних взаємодій між ліками у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
5.	Оцінка можливих наслідків потенційних взаємодій між ЛЗ у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
6.	Визначення коректності дозування ЛЗ у листках лікарських призначень з урахуванням віку пацієнта, основної та супутньої патології	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
7.	Визначення відповідності тривалості застосування ЛЗ у листках лікарських призначень вимогам належної клінічної практики	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		

8.	Визначення коректності шляху введення ліків у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
9.	Виявлення випадків застосування ЛЗ у листках лікарських призначень, незважаючи на наявність протипоказань	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
10.	Виявлення випадків не призначення ЛЗ за наявності чітких показань у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
11.	Встановлення раціональності застосування ЛЗ у листках лікарських призначень з огляду на діяльність формулярної системи	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
12.	Встановлення відповідності показань та доцільності призначення ліків у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
13.	Встановлення випадків одночасного застосування ЛЗ, що належать до 1 фармакотерапевтичної групи ліків або містять аналогічну діючу речовину у листках лікарських призначень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
14.	Надання фармацевтичної опіки, скерованої на пацієнта	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
15.	Надання фармацевтичної опіки, скерованої на лікаря	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
16.	Надання фармацевтичної опіки, скерованої на середній медичний персонал	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		
17.	Вміння формулювати висновок щодо раціональності фармакотерапії за	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів		

	результатами аналізу листків лікарських призначень							
18.	Оцінка та аналіз випадків виникнення побічних реакцій ЛЗ	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів			
19.	Інформування про випадки виникнення побічних реакцій ЛЗ методом спонтанних повідомлень	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів			
20.	Укладання локального формуляру ліків за фармакотерапевтичними групами ЛЗ із врахуванням вимог чинної нормативно-правової бази	☐ 0 балів	☐ 3,6 бали	☐ 4,8 бали	☐ 6 балів			
	Сума балів за засвоєння практичних навичок							

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПРАКТИКИ

До підсумкового контролю з виробничої практики з клінічної фармакології допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок не менше 72 балів, представили звіт за практику та позитивну характеристику, підписану безпосереднім і загальним керівниками від бази практики.

Підсумковий контроль студенти складають в останній день практики у присутності комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від бази.

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Організаційно-методичні засади створення та діяльності клініко-фармацевтичної служби у ЗОЗ України. Функціональні обов'язки клінічного провізора.
2. Сучасний асортимент і класифікація ЛЗ.
3. Принципи підвищення ефективності та безпеки застосування ліків.
4. Фактори, які впливають на клінічну ефективність ЛЗ.
5. Критерії ефективності ЛЗ. Групи критеріїв ефективності.
6. Клініко-фармакологічна характеристика різних шляхів введення ЛЗ.
7. Основні фармакокінетичні параметри, їх практичне значення. Захворювання внутрішніх органів, які можуть істотно вплинути на показники фармакокінетики.
8. Біодоступність ЛЗ. Клінічне значення біодоступності. Фактори, які впливають на значення біодоступності.

9. Біоеквівалентні ЛЗ. Категорії ліків, для яких здійснюється вивчення біоеквівалентності.
10. Біоеквівалентність. Клінічні методи визначення біоеквівалентності. Терапевтична нееквівалентність ліків, її причини.
11. Вплив ЛЗ на клініко-лабораторні показники та результати функціональних проб. Можливі механізми впливу та шляхи його профілактики.
12. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини в різні вікові періоди (немовлята, діти, підлітки, особи літнього та похилого віку), які впливають на фармакокінетику та фармакодинаміку ЛЗ.
13. Анатомо-фізіологічні особливості організму жінки в період вагітності, які впливають на фармакокінетику та фармакодинаміку ЛЗ.
14. Особливості застосування ЛЗ у вагітних і жінок в період лактації. Алгоритм вибору оптимального засобу, лікової форми та шляху введення.
15. Ліко-пов'язані проблеми у професійній діяльності клінічного провізора.
16. Основні положення фармаконагляду.
17. Моніторинг безпеки та ефективності ЛЗ. Фактори, які зумовлюють необхідність проведення моніторингу безпеки та ефективності ЛЗ.
18. Професійна діяльність клінічного провізора з виявлення побічних реакцій ЛЗ та інформування про них методом спонтанних повідомлень.
19. Типи побічних реакцій і ускладнень фармакотерапії.
20. Медикаментозний анамнез. Значення збору медикаментозного анамнезу для раціонального застосування ЛЗ.
21. Алгоритм збору медикаментозного анамнезу, реанамнезу.
22. Порядок інформування про випадки побічних реакцій ЛЗ.
23. Клініко-фармакологічні підходи до фармакотерапії лікової хвороби.
24. Дерматологічні прояви нераціонального застосування ЛЗ, принципи фармакотерапії.
25. Лікові взаємодії, їх види. Клінічне значення взаємодії ліків. Принципи попередження небажаних наслідків взаємодії ЛЗ-ЛЗ.
26. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії ліків із їжею. Шляхи профілактики негативних проявів.
27. Клініко-фармакологічні аспекти застосування алкоголю в медицині та особливості його взаємодії із ЛЗ інших фармакотерапевтичних груп.
28. Основні положення проведення клінічних випробувань ЛЗ.
29. Етапи клінічних випробувань ЛЗ, мета та завдання кожного з етапів.
30. Принципи фармакотерапевтичного моніторингу.
31. Укладення формулярного переліку ліків відповідно до фармакотерапевтичних груп ЛЗ із врахуванням вимог чинної нормативно-правової бази.
32. Клінічна фармакологія антиангінальних ЛЗ групи нітратів, β -адреноблокаторів, антагоністів кальцію, інгібіторів АПФ, діуретиків, серцевих глікозидів.

33. Клінічна фармакологія антикоагулянтів і антиагрегантів, гіполіпідемічних ЛЗ, ангіопротекторів, ліпотропних ліків.
34. Клінічна фармакологія стероїдних та нестероїдних протизапальних ЛЗ.
35. Клінічна фармакологія базисних протизапальних ЛЗ, у тому числі ліків, що пригнічують проліферацію сполучної тканини.
36. Клініко-фармакологічна характеристика імунодепресантів, їх роль у клінічній практиці.
37. Особливості застосування імунодепресантів для лікування імунозапальних захворювань нирок.
38. Клінічна фармакологія антацидів, блокаторів H_2 -рецепторів гістаміну та селективних M_1 -блокаторів, інгібіторів протонної помпи, поліферментних ліків, гепатопротекторів.
39. Клінічна фармакологія антигістамінних ЛЗ, топічних протиалергійних ліків.
40. Клінічна фармакологія ЛЗ, що впливають на бронхіальну прохідність: бронходилататори, стабілізатори мембран опасистих клітин.
41. Клінічна фармакологія ЛЗ, що впливають на бронхіальну прохідність: антагоністи лейкотрієнових рецепторів, інгаляційні глюкокортикоїди, антигістамінні.
42. Клінічна фармакологія ЛЗ, що впливають на бронхіальну прохідність, протикашльові, відхаркувальні та муколітичні ЛЗ.
43. Клінічна фармакологія антибактерійних ЛЗ.
44. Клінічна фармакологія основних ЛЗ, що використовуються для лікування онкологічних захворювань: алкілюючі засоби, антиметаболіти, протипухлинні антибіотики, протипухлинні ЛЗ рослинного походження, різні синтетичні ЛЗ, що володіють протипухлинною активністю, ферментні засоби, гормональні засоби та їх антагоністи.
45. Клініко-фармацевтичні аспекти використання ЛЗ у хірургічній практиці: місцево-анестезуючі засоби, наркотичні анальгетики, міорелаксанти, аналептики, протишокові рідини.
46. Клініко-фармакологічна характеристика ЛЗ, що використовуються для профілактики ускладнень вагітності.
47. Принципи використання ЛЗ при ранніх токсикозах. Оцінка їх ефективності та безпеки.
48. Принципи використання ЛЗ при пізніх токсикозах. Оцінка їх ефективності та безпеки.
49. Принципи використання ЛЗ під час пологів; ЛЗ, що стимулюють пологову діяльність.
50. Медикаментозні засоби контрацепції, принципи їх використання, оцінка ефективності та безпеки.
51. Принципи використання ЛЗ при функціональних гінекологічних розладах.
52. Засоби замісної гормонотерапії у гінекології, принципи їх використання, оцінка ефективності та безпеки.

53. Лікові отруєння: (барбітуратами, антигістамінними засобами, серцевими глікозидами, бензодіазепінами, наркотичними анальгетиками тощо), при самолікуванні, випадковому прийманні, в результаті помилки медичного персоналу тощо. Їх профілактика. Невідкладна допомога.
54. Принципи використання вітамінів у клінічній практиці. Класифікація вітамінів, їх біохімічна, фізіологічна та клініко-фармакологічна роль.
55. Принципи забезпечення організму поживними речовинами при їх масивних втратах. Ентеральне та парентеральне живлення, показання та протипоказання.
56. ЛЗ, що використовуються для парентерального живлення. Методологічні підходи до вибору ліків, їх складу та доз.

Критерії оцінювання підсумкового контролю з практики:

Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки у формі тестового колоквиуму (40 тестових питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали).

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за підсумковий контроль становить 80 балів, мінімальна кількість балів – 50.

Оцінка підсумковий контроль	Бали	Підпис керівника практики від Університету

ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ

Від закладу охорони здоров'я

Від університету

ОЦІНКА ЗА ПРАКТИКУ

Сума балів за:		Всього балів	Традиційна оцінка	Дата	Підпис викладача
Виконання практичних навичок	Підсумковий контроль				

Бали з виробничої практики з клінічної фармакології для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-х бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-х бальною шкалою
170-200	5
140-169	4
139-122	3
<122	2

Керівник практики від кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

ДОДАТОК 1

Перша частина індивідуального завдання – проведення моніторингу безпеки та ефективності ЛЗ за 2 реальними листками лікарських призначень, доступ до яких студент отримує у відділенні ЗОЗ стаціонарного типу.

Передусім проводиться систематизація ЛЗ, наведених у листку лікарських призначень, за шляхом введення (зразок див. табл. 1). Це дозволить оцінити правильність вибору шляху введення ЛЗ для конкретного пацієнта, а також наявність випадків одночасного застосування ЛЗ у кількох лікових формах (наприклад, розчин для ін'єкцій та таблетки). Після цього студент ідентифікує торгові найменування ліків. Для кожного ЛЗ вказує міжнародну непатентовану назву, фармакотерапевтичну групу, дозування, тривалість приймання ЛЗ та оцінює доцільність його призначення (доцільно призначений ЛЗ маркується позначкою «+», недоцільно призначений позначкою «-»). Якщо випадок контроверсійний – ставиться «?»). За допомогою позначок «+» та «-» зазначається наявність або відсутність ЛЗ у чинному Державному формулярі ЛЗ. Згодом у табл. 1 наводяться результати клініко-фармацевтичної оцінки призначень щодо коректності:

- дозування (правильність дозування ЛЗ відповідно до принципів належної практики призначень ліків);
- шляху введення ЛЗ (адекватно обраний шлях введення із врахуванням стану хворого, його віку та фізико-хімічних властивостей ЛЗ);
- тривалості застосування ЛЗ.

При виявленні зауважень щодо дозування, шляху введення, тривалості застосування ЛЗ та доцільності призначення ліків у таблиці 1 наводиться коментар.

Також студент проводить аналіз випадків призначення ЛЗ, незважаючи на протипоказання, а також навпаки, випадків не призначення ЛЗ за наявності чітких показань (наприклад, пацієнт, який застосовує петлевий діуретик не приймає калій-вмісні ЛЗ).

Використовуючи інформацію, наведену у рубриці інструкцій для медичного застосування ЛЗ «Взаємодія з іншими ліками» та «Несумісність» студент ідентифікує поєднання типу ЛЗ-ЛЗ, між якими можливі взаємодії (зразок див. табл. 2); оцінює потенційний наслідок сумісного застосування кількох ЛЗ, коротко описує характер взаємодії – посилення, послаблення ефекту, несумісність ЛЗ тощо. У таблицю 2 заносить інформацію щодо доцільності взаємодії: якщо взаємодія корисна (доцільна) студент робить позначку «+», некорисна (недоцільна) «-», небезпечна (недопустима) «!».

Таблиця 1

Результати оцінки листка лікарських призначень щодо дозування ЛЗ, тривалості фармакотерапії, шляху введення ліків та доцільності їх призначення

№ з/п	Торгова назва ЛЗ*	Фармакотерапевтична група ЛЗ (за АТС-класифікацією)**	Міжнародна непатентована назва ЛЗ**	Дозування ЛЗ*	Належне дозування ЛЗ**	Тривалість ФТ*	Належна тривалість ФТ**	Клініко-фармацевтична оцінка листка лікарських призначень					Наявність ЛЗ у Державному формулярі ЛЗ****
								Правильність дозування ЛЗ***	Коректність тривалості ФТ***	Коректність шляху введення ЛЗ***	Коментар**	Доцільність призначення ЛЗ***	
Пероральне застосування ЛЗ*													
1.													
2. і т.д.													
В/в краплинне застосування*													
..													
..													
В/в струменеве введення тощо*													
..													
..													

Примітки: * - дані з листка лікарських призначень;
 ** - відповідно до даних Державного реєстру ЛЗ України;
 *** - результат клініко-фармацевтичної оцінки листка лікарських призначень, проведеної студентом;
 **** - відповідно до даних чинного Державного формуляра ЛЗ.

Таблиця 2

Систематизація виявлених потенційних лікових взаємодій у листку лікарських призначень

Торгова назва		Міжнародна непатентована назва		Коментар щодо можливого результату взаємодії***	Оцінка взаємодії***
ЛЗ №1*	ЛЗ №2*	ЛЗ №1**	ЛЗ №2**		

Примітки: * - дані з листка лікарських призначень;
 ** - відповідно до даних Державного реєстру ЛЗ України;
 *** - результат клініко-фармацевтичної оцінки листка лікарських призначень, проведеної студентом.

За результатами аналізу листка лікарських призначень студент формулює остаточний висновок щодо раціональності фармакотерапії та надає елементи фармацевтичної опіки, спрямовані на пацієнта, лікаря та середній медичний персонал для підвищення якості та безпеки медикаментозного лікування.

Друга частина індивідуального завдання – заповнення картиповідомлення (форма №137/о) про реальну (маніфестну) або потенційну прогнозовану побічну реакцію ЛЗ із аналізованого листка лікарських призначень (зразок див. рис. 1).

КАРТА-ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОБІЧНУ РЕАКЦІЮ (ПР) та/або відсутність ефективності (ВЕ) лікарського засобу (ЛЗ) при його медичному застосуванні					МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ Форма № 137/о		
I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ							
1. Ініціали пацієнта	2.Номер історії хвороби/ амбулаторно ї карти	3. Дата народження			4. Стать	5. Наслідок ПР/ВЕ	
		день	місяць	рік		☐ видужання ☐ видужує ☐ без змін ☐ невідомо ☐ видужання з наслідками	☐ смерть не від ПР ☐ смерть, можливо від ПР ☐ смерть в результаті ПР
6.Початок ПР/ВЕ (дата, час) /___/___/___/, /___/___/		7.Закінчення ПР (дата, час) /___/___/___/, /___/___/			9. Категорія ПР/ВЕ		

8. Опис ПР/Зазначення ВЕ ЛЗ (включно з даними лабораторно - інструментальних досліджень, які стосуються ПР)	☐ смерть пацієнта /___/___/___/___/ ☐ загроза життю ☐ госпіталізація амбулаторного пацієнта ☐ подовження термінів госпіталізації ☐ тривала непрацездатність, інвалідність ☐ вроджені вади розвитку ☐ інша важлива медична оцінка ☐ нічого з вищезазначеного
--	--

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПІДОЗРЮВАНИЙ ЛЗ (ПЛЗ), ВИРОБНИКА ПЛЗ

10. ПЛЗ (торгове найменування, лікарська форма)	11. Виробник, країна				12. Номер серії
13. Показання для призначення (по можливості зазначити шифр по МКХ-10)	14. Разова доза	15. Кратність приймання	16. Спосіб уведення	17. Початок терапії ПЛЗ	18. Закінчення терапії ПЛЗ
				/___/___/___/___/	/___/___/___/___/

III. ІНФОРМАЦІЯ ПРО СУПУТНІ ЛЗ (за виключенням препаратів, які застосовувалися для корекції наслідків ПР)

19. Супутні ЛЗ (торгове найменування, лікарська форма, виробник)	20. Показання (по можливості по МКХ-10)	21. Разова доза	22. Кратність приймання	23. Спосіб уведення	24. Початок терапії	25. Закінч. терапії
26. Інша важлива інформація (діагнози, алергія, вагітність із зазначенням тривалості тощо)						

IV. ЗАСОБИ КОРЕКЦІЇ ПР

☐ Відміна ПЛЗ Чи супроводжувалась відміна ПЛЗ зникненням ПР? ☐ так ☐ ні
☐ Повторне призначення ПЛЗ Чи відмічено поновлення ПР після повторного призначення ПЛЗ? ☐ так ☐ ні
☐ Зміна дозового режиму ПЛЗ (зниження/підвищення, зазначити, на скільки): Чи відмічено поновлення ПР/ВЕ після зміни дозового режиму ПЛЗ? ☐ так ☐ ні
☐ Корекцію ПР/ВЕ не проводили
☐ Медикаментозна терапія ПР/ВЕ (зазначити ЛЗ, дозовий режим, тривалість призначення):

**V. ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВИЙ ЗВ'ЯЗОК МІЖ КЛІНІЧНИМИ ПРОЯВАМИ ПР
ТА ПЛЗ**

☐ визначений	☐ імовірний	☐ можливий	☐ сумнівний	☐ невизначений	☐ не підлягає класифікації
-------------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	---

VI. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПОВІДОМНИКА

27. ПІБ повідомника, тел/факс, email	28. Повідомлення надає ☐ лікар ☐ провізор ☐ фармацевт ☐ медсестра ☐ фельдшер ☐ акушер ☐ заявник	29. Назва та місцезнаходження закладу охорони здоров'я або заявника
33. Тип повідомлення ☐ первинне ☐ наступне ☐ заключне	34. Дата заповнення	

Рис. 1. Карта-повідомлення про побічну реакцію та/або відсутність ефективності ЛЗ при його медичному застосуванні

Третя частина індивідуального завдання полягає в опрацюванні формулярного переліку за фармакотерапевтичними групами ліків, необхідних для надання медичної допомоги пацієнтам із діагнозами, зазначеними у аналізованих листках лікарських призначень (зразок див. табл. 3).

Таблиця 3

Локальний формуляр ЛЗ для надання медичної допомоги пацієнтам із діагнозами, зазначеними у аналізованих листках лікарських призначень

Фармако-терапевтична група	Міжнародна непатентована назва ЛЗ	АТС-код	Торгові назви ЛЗ	Виробник ЛЗ	Форма випуску/сила дії